

tióinak hatását meggátolni fogok? iparkodni, megszavazza e majd erre az eszközöket. (Elénk helyeslés és taps a jobboldalon.)

Mert uraim egy, nem lehet: az, hogy e biztos helyről, s hol senki baj nem érhet a kibotott szőrt mások szenvedjenek, míg az illetőket, kik sajtó és bármilyen más uton terjesztik tanácsát, soha semmi viszonyok közt elérni nem lehet. (Elénk helyeslés a jobb oldalon.)

Szívem vérzik, valahányszor ártatlan, félrevezetett ember szenved, holott az igazság követeli, hogy ne az, de a félrevezető lakoljon. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

A t. képviselő ur, a ki előttem szólt, szíves volt még pénzbeli indokokat is felhozni arra, hogy talán nem kellemetlen az antisemitizmus a kormányban. — Hasonlította a kormányt azon orvoshoz, a ki gazdag betegét gyógyítja ugyan, de lassan gyógyítja, hogy annál tovább fizessen. Gondolom nem értett mást a t. képviselő ur, legálább felteszem, mint közele, ha úgy tetszik, politikai czélu párt.

Fenyvessy Ferenc: Világos.

Tisza Kálmán miniszterelnök: Ha így értette a t. képviselő ur, én nem tudom hogyan veheti hibának, hogy ha politikai, választási czélokra, nem megvesztegetésre, de megengedett választási czélokra bárki, a ki egy párt tagjának érzi magát, erejéhez képest kisebb nagyobb mértékben adakozik. Még ezt eddig sehol sem rótták meg, sehol hibának nem tartották és úgy vagyok értesülve, hogy e házban nincs egyetlen párt, a mely ebben eddig hibát látott vagy láthatott volna, mert ez nemcsak joga, de némi részben kötelessége minden pártnak. Es nem is hiszem, hogy azok a hangsúlyozva kiemelt izraeliták, az egész országban mindent csak a kormányt támogatták volna. Nekem az ellenkezőről is vannak tudomásaim bőségesen. Sőt — bár furesán hangzik, de tény — olyan esetet is tudok, hogy az izraeliták egy része, természetesen az intimidatio folytán, vagyonát féltve, antiszemita képviselőkre szavazott. (Nagy derűtség)

Horváth Boldizsár beszéde.

— A képviselőház oct. 22-iki ülésén. —

Nem tartom, legalább a jelen esetben nem tartom a választelirati vitát alkalmasnak a pártok mérközésére; ezért a trónbeszédet és a választelirati bizottság javaslatát csak futólag fogom érinteni.

Igaz, hogy a trónbeszéd a kormány programja lévén, a választelirati vita fontossággal, jelentőséggel bír annyiban, hogy hivatva van konstataálni az egyetértést vagy divergenziát, egyrészt a kormány, másrészt a parlament különböző párt arányaitól közzött. De mivel azon trónbeszéd, melylyel a jelen országgyűlés megnyitott, csak az általánosság terén mozog, úgy szólnak csak a megoldandó kérdéseket, a nélkül, hogy egyszerűsind kijelölne a megoldás módját és irányát és mivel a választelirati bizottság javaslata szintén nem megy tovább és egyes tárgyakra nézve nem köti le a ház kezét: én ennél fogva a kormány elleni kritikát legalább is ideelőlténe tartom.

Nem tagadom ugyan, hogy a tárgyak egyszerű felsorolása már néha egymagában elárulja a működés azon irányát, melyet a

bella levélközzött s felakarta venni apródruháját, Ventura látta hogy kebeléből egy levet hull ki. Fölvetve, elolvasta az amerikai levele volt, a ki azt javasolta neki, szökjék el vele másnap reggel.

Mikor lejtött a csarnokba a czéllövő összeránczolt szemöldökkel és reszkető ajakkal tekintett rája. Főlemelte pisztolyát és czélbavette saját magát egy tükörben, hogy próbára tegye kezét. keze nem reszketett.

Ut percz mulva a közönség előtt volt s megkezdte gyakorlatait. Mikor megmozdult látta, hogy az amerikai egy színlálnak támaszkodva nézi Arabellát a ki ebben a filanában állott eléje összefon karokkal, fogai közé szorítván a díhéjat. Mosolygott. Vajjon mire mosolygott. Arra az emberre, a ki mögötte állt. Vanturi Guidó nagyon jól látta tekintetének irányát. Egyszerre azonban megszűnt mosolyogni, árnyék borult arcára. Ventura Guido homlokára czélt.

A lövés eldőrdült.

Arabella lerogyott.

Mikor kitépték a hullát karjai közzül, melyet erősen keblére szoritott, Ventura meg volt örülve.

Büntény volt? Baleset volt? Nem gondoltak egyébre, mint a dolog eltitkoltására. Párisban hamar felejtik a halottakat. Az első felindulás lecsillapodtával elfelejtették a véres dráma hősét.

Ventura Guidó azóta nálam van, s egész napot azzal tölti, hogy azt az ablakot veszi czélba. Egyszer véletlenül összezúzta. Akkor egy hétig dühöngött utána. Másrészt egészen ártatlan, a mint látta.

Visszatértünk a pavilonba és láttuk, hogy a czéllövő összerakja fegyvereit.

— Egy lövés sem hibázott nemde? kérde az orvos szeliden

— A czéllövő felveté fejét és rámutatott az alakra.

Egy sem felelt tompa hangon. Mindig homloka közepén találtam.

kormány követelni szándékozik és akkor sorompóba léphet a kritika a kormányprogram részleteinek ismerete nélkül is. De e tekintetben sem nyújt a trónbeszéd támpontot a kritikára. Azon tárgyak között, melyeket az felemlit, egy sincs, melyet a szabadelvű haladás barátjának feltétlenül vissza kellene utasítania, sőt vannak a tárgyak közt olyanok, melyeket lelki örömmel üdvözölhetünk, ilyen a főrendiház reformja, s a közgazgatási bíróság megalakítása. A mit a trónbeszéd és választelirati anyagi regeneráció egyik legnagyobb kérdéséről, a vám- és kereskedelmi szerződésről mond, az oly általánosságban van tartva, hogy még esetleg a külön vámtérület eszméjének lehetőségét sem zárja ki és ily alakban alaposan egyik oldalról sem támadható meg.

Ami pedig a trónbeszédben az állami és társadalmi rend érdekében esetleg szükségessé válható rendkívüli reudszabályokról foglaltatik, az szintén nem nyújthat aggodalomra okot annak, a ki tisztában van magával azon alkotmányos alapelve nézve, hogy minden kormány felelős az állami és társadalmi rendért és e szerint már állásánál fogva joga és kötelessége az állami és társadalmi rend fenntartásáról gondoskodni, s ha megsvaztatnék, azt szükség esetén még rendkívüli eszközök segítségével is helyreállítani. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.)

Sőt joga és kötelessége, ha imminens veszély forog fenn és a parlament együtt nincsen, ezen rendkívüli reudszabályokat saját felelősségére utalagos jóváhagyás feltételével alkalmazni. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.)

Az erkölcsi, különösen pedig a politikai életnek szintyug meg vannak viharai, szélvészai, mint a fizikai világnak, a mikor a vitorlákat be kell vonnunk, ha csak a hajót bizonyos sülyedés veszélyének nem akarjuk kiténni. Ez nem a liberalizmus vagy konzervativizmus kérdése, de a salus rei publicae alaptörvénye. Minden attól függ, ha vajjon igazolja-e a kormány azon veszélyt, mely ellen ilyen rendkívüli reudszabályokat akar igénybe venni és ha vajjon helyesek e azon eszközök, melyeket e czélu javaslatba hoz.

De a trónbeszéd szavaiból megítélni nem lehet. De magát az elvet, hogy a kormány, akár nevezze magát az liberálisnak, akár pedig konzervatívnek, az állami és társadalmi rend megmentésére rendkívüli eszközökhöz is folyamodhat, ha a reudes eszközök a sikert kockáztatnák, ismétlem, ezen elvet kétségbe nem vonhatom. (Tetszés jobbfelől.) Szintyug az országgyűlés tartamának meghosszabbítása nem áll feltétlenül ellentétben a liberalizmus elvével, hanem azon kérdések sorába tartozik, melyek eldöntésénél a czélszerűség szempontjai is figyelmet követelnek.

Kevésbé nyugtat meg engem az, a mi trónbeszédben nincs, vagyis az, hogy a trónbeszéd hallgatással mellőzi közelítünk igen sok fontos égető kérdést. Ilyen, hogy többet ne említsék, a közigazgatás szervezeteinek gyökeres reformja, a mi hosszú időre már el nem halasztható. De azt hiszem, hogy a trónbeszéd hallgatása nem jelent tiltakozást az országgyűlés munkaprogramjának esetleges kibővítése ellen, és megnyugtat azon tudat, hogy életképes, erőteljes parlament napirendre tűzhet és megoldhat minden olyan kérdést, a minek szükségéről vagy czélszerűségéről meg van győződve, holott ha a parlament viszonyok az eddigiek maradnak, meg vagyok győződve, hogy a trónbeszédben foglalt munkaprogramnak sem leszünk képesek eleget tenni. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.)

Ez lévén az én véleményem, az én fel fogásom a trónbeszédéről és a választelirati bizottság javaslatáról s a felirati vita jelentőségéről, horderejéről, én a választelirati bizottság javaslatát, mint a mely az én nézeteimnek egy kérdésben sem prejudikál, el fogadom. (Helyeslés jobbfelől.) Elfogadom pedig nem azért, mintha ezáltal feltétlen bizalmat akarnék szavazni a kormányban, hanem elfogadom azért, mert nem állhat szándékomban a kormányban már előre bizalmatlanságot szavazni. (Elénk helyeslés jobbfelől.)

Kiemelem azonban, hogy ama választelirati javaslatokban is, melyeket gr. Apponyi és Irányi igen t. barátaim előterjesztettek, vannak pontok, melyek az én nézeteimmel találkoznak; ilyenek például az állami adminisztrációra és a szolgálati pragmatikára vonatkozó pontok, valamint azon pont is, a mely a főrendiház szervezésénél a függetlenség biztosításáról is akar gondoskodni. Kijelentem tehát, hogy a mennyiben ezen pontokra nézve a részleges tárgyalásnál módosítványok terjesztetnének elő, én azokat szavazatommal támogatni fogom.

E szerint én, t. ház, nem annyira a választeliratra, különösen nem a kölesönös rekriminációkra, mint inkább arra helyezem a súlyt, a mire igen helyesen utalt Andreánszky b. t. képviselőtársam: helyezem a súlyt arra, hogy mindenekelőtt helyes diagnózist állapítsunk meg a kétségtelenül létező bajokra nézve, és ha ez megtörtént erős szerekl fogjunk a bajok okainak kiirtására. (Halljuk! Halljuk!)

E jó tanács követésében azonban megelőzött engem az igen t. barátom, Zichy Antal, a ki benső örömmel láttunk hosszú távotlét után a politikai küzdelet homokján ismét megjelenni, nagyrészen még régi fegyverzetével, czimerével és színeivel, feltámasztván ezek bennem ama szép napok emlékezetet, melyeket egykor a régi gárda miúndikább ritkuló soraiban együtt töltöttünk.

Bátran, merész kezekkel rántotta ő le bajainkról a leplet; rámutatott arra hogy a baj félszke társadalmunkban van és igen hiven, igen találon jellemezte a mai nemzedéknek nagy bűnét, mely röviden abban foglalható össze, hogy nem bírva alkalmazkodni azon nagy átalakulásokhoz, melyeket az uj civilizatio teremtett, retrográd eszmékben keres magának védő eszközöket. (Elénk tetszés jobbfelől.) Ebben teljesen igaz van Zichy barátomnak, valamint abban is, hogy ezért a gentryt teszi felelőssé, mint a mely azon dominó állásánál fogva, melyet nemcsak a társadalomban, hanem a törvényhozásban is még mindig elfoglal, első soran van hivatva a ragály elterjedésének útját állani. (Elénk helyeslés jobbfelől.)

A gentry legyen tisztába önmagával az iránt, hogy ha befolyásának nem sikerül e vésszes mozgalmat megállítani, akkor kiesik s talán örökre kiesik kezéből azon vezérszerep, a melyet századokon át gyakorolt, s a melyet eddig nem vont kétségbe senki. (Elénk helyeslés a jobb oldalon.)

Megvallom, t. ház, hogy a midőn néha erőt vesz rajtam a hazafiúi bánat közállapotaink felett, a midőn megdöbbenve látom, mint tér el a jelen nemzedék napról napra mindinkább elődeink szép hagyományaitól: Mőzes jut eszembe, a ki én nemcsak a történelem legnagyobb alakjának, hanem egyúttal a legnagyobb államférfiak egyikének tartok; mert belátta hogy a korhadt nemzedékekkel, melyet Egyiptomból kihozott, de a mely folyvást Egyiptom husos fazekaira pillantott vissza, nem lenne képes egy új államot megállapítani, szervezni és megszilárdítani, negyven éven át vezette népét a pusztákon, bevárva azon időpontot, midőn egy új nemzedék állt elő, melynek kezébe azután az ígért földjének sorsát nyugalommal, bizalommal tehetete le. (Tetszés jobbfelől.)

Kétkedve rázom tehát fejemet mindannyiszor, midőn a szabadelvű haladás őszinte barátai, érezvén azt, hogy a mai légkör nem az, a mely volt uj alkotmányos óránk kezdetén, érezvén és látván, hogy van valami; amit tán reakciónak nevezhetünk: e reakció vágyát a kormány ellen emelik. Mert ha az én t. barátom, Horváth Nándor, csak azon szemrehányást teszi a kormányban, hogy nem teleg meg teljesen a valódi szabadelvűség követelményeinek, hogy nem fejt ki elég gyorsaságot, tevékenységet és erélyt a modern állam intézmények megalkotásában, hogy létező intézményeknél is itt-ott a haladás helyett a sülyedés megdöbbenő nyomai mutatkoznak: én ezen szemrehányás ellen nem tudom a kormányt megvédeni. De viszont tudnánk tartok minden további lépést, minden további vádat ezen a határon túl. (Tetszés jobbfelől.)

Azon állapot, azon helyzet, melyben e kormány vezetése mellett a haladás czéljai valszben vagyunk, nevezhető itt-ott, mondom itt-ott, mert némely téren meghajlok a kormány alkotásai és érdemei előtt, stagnációnak, de reakciónárius törekvéseknek és kormányban eddig nem birtam felfedezni. (Ugy van! a jobboldalon.) Es habár a reakciónak egy pár gyengébb hullámcsapása már behatolt is a törvényhozás sáncaiba, de azt ellenségeink sem foghatják ráuk, hogy a magyar parlamentet a reakciói áramlata magával sodorta volna: (Ugy van! Ugy van! a jobb oldalon.)

De azért én, t. ház, elismerem, hogy reakció létezik, csakogy azt másutt kell keresni. Alig egy éve, hogy éppen e helyről azt mondtam, hogy a magyar társadalom liberalizmusa, fájdalom, messze mögötte áll a törvényhozás liberalizmusának. A mit akkor csak fátyolozva állítottam, azt most, bátorodó nyervén Zichy Antal t. barátom kezdeményezéséből — leplezetlenül merem kijelenteni: igen, van reakció és az a társadalom kebelében ütötte fel táborát. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.)

S ez sokkal veszélyesebb, uraim, mint azon reakció, mely talán felilról fenyegetne bennünket. A reakció, mely felilról jönlégtöbbször nem egyéb, mint egy zuhany, mely csak edzőleg hat, ha a nemzet organizmusa egészséges. (Elénk tetszés a jobboldalon.) Ellenben a reakció, mely alulról jön, az egy áradat, mely magával sodor. (Elénk helyeslés és tetszés a jobboldalon.)

S éppen e körülmény az, mely engemet, a ki miután nem elégit ki egészen a kormány liberalizmusa, lefegyverez a kritikában a kormány ellen. Mert egyrészt azon alkotmányos tant vallani, hogy egy parlamenti kormányban hivatása a nemzet akaratát képviselni, s érvényre emelni, másrészt pedig azt követelni, hogy a kormány legyen liberálisabb, legyen liberálisabb éppen akkor, midőn a társadalomban a reakció napról-napra nagyobb tért hódít, ebben oly logikai ellentétet látok, melyet én nem vagyok képes kiegyenlíteni. (Elénk helyeslés a jobboldalon.)

Valóban nagy bátorság kellett az én t. barátomtól ahhoz, hogy ily leplezetlenül feltárja az igazságot a nemzet előtt. De még nagyobb elszántság volt tőle az, hogy első felszólalásában is, daczára a mai kedvezőtlen áramlatnak, a liberalizmus jelvényeivel lépett a ház elé. Maga is érezni látszott ezt. Mert mig az igen t. miniszterelnök ur nagyváradi emlékezetes beszédében, melyben hódolatát fejezte ki a liberális elvek iránt, elégnék tartotta a maga szabadelvűségét óvatos liberalizmusnak jellemezni, addig az én barátom

tovább ment és a maga liberalizmusát konzervatív liberalizmusként mutatta be.

Azon epithetont, a melylyel a t. kormányelnök ur a maga liberalizmusát megjelölte, elfogadom minden habozás és fentartás nélkül. Az „óvatos“ epitheton már természeténél fogva megilleti a liberalizmust. Eppen ebben különbözik az a radikálizmustól, a mely elméleti és gyakran sem a tudomány által nem szentesített, sem a gyakorlat által nem igazolt minden akadály lerombolásával a feltétlen érvényt és uralmat követel, míg a liberalizmus csak azon tanfelteleteket fogadja el, a melyek felett a tudomány kontraiktórium fóruma már érvényesen ítél, vagy a melyek életrevalósága mellett a gyakorlati élet tanuszkodik. (Elénk helyeslés a jobb oldalon) nem bánt nem áldoz fel sablonoknak semmiféle érdeket, mely nincsen ellentétben a közérdekek ellenben az közérdeket oly magas szempontból tekinti, a melylyel szemben semmi ellentétes érdekek jogosultsága nincs. (Hosszsan tartó élénk helyeslés a jobb oldalon.)

Elleben, t. ház, némi kételey aggodalmat kelt bennem Zichy Antal t. barátom „konzervatív“ liberalizmusa Ha ezalatt, mint meg vagyok győződve, t. barátom nem ért egyebet, mint azt, hogy a liberalizmusnak is kötelessége gondoskodni arról, hogy konzervatív saját alkotásait, a mit természetesen tartok, akkor ezen magyarazatba beleyngszom.

Csakogy meg kell jelezve, hogy ő ez esetben a szavak ethimologiai, nem pedig politikai értelmét vette alapul, vagyis a konzervativizmust és a liberalizmust egyszerű szójáték tárgyává tette, politikai értelemben e két rendszer közt oly eltérés van, melyet oly tisztá fő, mint t. barátom, nem ignorálhattott; annál kevésbé akarhatá ezt, mivel e két különböző politikai irányelv összetévesztése, ha ez oly kiváló egyéntől indul ki, könnyen fokozhatná a fogalmak azon khaoszt, melyben e jelen nemzedék szenved, és melyet én e létező bajok egyik legnagyobb kuforásának tekintek.

A konzervativizmus elve a létező állapotot fenntartani, ellenben a liberalizmus elve folytonos és fokozatos lépést tartani a kor eszméivel és igényeivel. Igaz, hogy a konzervativizmus sem ragaszkodik minden áron a fennálló intézményekhez, de csak a helyzet kényszerűségének enged, csak akkor adja fel egyik másik intézményét, ha annak további védelme veszélyeztetné összes poziczióit, mig ellenben a liberalizmus nem várja be a végszükség pillanatát, hanem gondos előrelátással azt megelőzni törekszik.

A konzervativizmus mint kormányzati elv, kielégítő lehet oly államokban, a melyek elszigetelt geografiái helyzetüknél fogva védve vannak azon hódító erő ellen, mely a kulturában rejlik; a pihenés, az üdülés kisebb nagyobb tartamu jótékony korszakát biztosíthatja oly nemzeteknek, melyek a rohamos haladásban kimerültek; lehet értelme ott, a hol a radikálizmus gyökeres felforgatással fenyegeti az államot; és végül áldásosan töltheti be helyét azon boldog országokban, a melyek historiai fejlődése együtt haladt a korrál, a melyek épen a fejlődés ezen folytonosságánál fogva erős védvára az állami és társadalmi rendnek és képesek kielégíteni mindazon igényeket, melyeket mivel állampolgárok egy mivel állam irányában jogosan támaszthatnak.

De vajjon lehet-e hazánkat ezen kategóriák közé sorolni? vajjon akár geografiái, akár politikai helyzetüknél fogva elzárkóhatunk-e a mivel nemzetektől? s vajjon nem épen az-e a mi speciális miszsióink, hogy közvetítők legyünk nyugot és kelet közt? hogy a nyugati kulturának, ha lehet, terjesztői, ha kell, védvára legyünk a kelet felé? Vagy talán alkotmányos éránk rövid 17 éve alatt annyira kifáradt volna a nemzet a rohanó haladásban, hogy most a konzervativizmus alató karjai közt kellene üdülést és pihenést keresnie?

Vagy talán a konzervativizmusban elensulyra van szükségünk egyik vagy másik parlamenti pártunk radikálizmusára ellen, a minek én halvány árnyékát sem voltam képes eddig e teremben felfedezni? vagy elvégre azon szerencsés országok sorában foglalunk-e helyet, a melynek intézményei együtt fejlődtek és haladtak a korrál, a hol az állampépezet. ha nem is felel meg az elmélet követelményeinek, de kielégíti a gyakorlati élet szükségéit, és a hol ennél fogva az államférfi teljesen betölti hivatását, ha gondosan örökdi az állampézetet rendes és zavartalan működése fölött és új intézmények alkotása helyett nyugodt lelkiismerettel a gépezet egyes elvasott alkatrészeinek tartározására szoritkozhatik?!

Nem, uraim, mi egyik kategóriába sem tartozunk, legkevésbé pedig az utóbb említett boldog országok közé. Nálunk a mohácsi vész óta 1848-ig a nemzet összes életerejét az önfentartás küzdelmei abszorbeálták. E hosszú, szomorú korszak beleletünkre nézve nem a fejlődés, hanem a stagnáció korszaka volt. Így virradtak ránk a márcziusi napok.

Az 1848-ki törvényhozás egy villámcsapással szétszórta az állam régi feudális alapait és az új Magyarország részére új alapokat jelölt ki, melyek a XIX. század uralkodó eszméit tükrözik vissza. A törvényhozás azonban nem fejezhető be a művet; csak az alapot rakta le és a munka további folytatásának irányát jelölte ki. E munka folytatása a mi feladatunk.

(Végo köv.)

4%-os nyereség-kötvények 100 frtjával

a Budapesti magyar jelzálogbanktól.

1885. január 15. május 15. szeptember 15.

Főnyereség
50,000 frt, 50,000 frt, 100,000 frt.

Minden nyereség-kötvény, ha az már visszafizetett, vagy ha arra már egy nyereség esik, — valamennyi következő nyereség-húzáson játszik, úgy hogy arra a későbbi nyereség-sorsolásokon még egyszer, sőt többször is nyereség eshetik.

Ezen nyereség-kötvények Debreczenben kaphatók

A. debr. ipar és kereskedelmi bankban.

27

legjobb és legolcsóbb kútforrása

Baum Miksa

Czegléd-utca m. kir. kincstár épületében.

27

27

DIETRICH és GOTTSCHLIG

oszt. csász. és m. kir. udvari szállítók BUDAPESTEN. (Központi iroda és szállítási üzlet váci-utca 18. szám.)

Az újabb a már beérkezett közvetlen szállításukat kínai-országi theákban (ez idej aratás) a legolcsóbb áron, fél kilónként 2 firtól 10 firtig és fölfebb. — Jamaika rum üvegekben (a 1/2 literes) 30 krtól 4 firtig. Brazíliai rum 1/2 és 1 literes üvegekben; továbbá francia és hollandi likőrök, pezsgőborok, finom cognak és champagne-i finom cognak, angol teasütemény stb.

Ebből árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

A csász. és kir. udvari szállítók
DIETRICH és GOTTSCHLIG-féle
eredeti sóborszesz és só

Lee Willam találmánya, általában elismert gyógyszer. Legjobb sikerrel használtatik: mindenféle gyuladásoknál kívül vagy belül, fej-, fül- és fogfájalmaknál, nyílt sebek, úszóg-, rákfenék-, szélhűdés-, gyuladt szemek-, stb.-nél. A continens és Angolország elsőrendű orvosi személyiségei által ezen gyógyszer mint biztos hatásúnak kiemeltetik és a már 16 év óta beérkező számtalan elismerő- és köszönő levelek iródnakban megtekinthetők.

A só nélküli sóborszeszünket

ajánljuk különösen fogtisztítási-szerű, mivel a beteges foghúst gyógyítja és a fogfájtást előloldja; ugyint a hajdegek erősítéséhez és a fejkörpa-képződés megakadályozására.

Egy nagy üveg ára 60 kr. — Egy kis üveg ára 32 kr.

Ebből az elárúsítók előnyös engedélyben részesülnek.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint
raktárom tulterheltségénél fogva
az őszi és téli női ruha kelméket u. m.
flanel, posztó, lóden, cheviott, tiszta gyapju, virágos, divat-szövetek, fekete és
színes ternók valamint

az összes selyem és atlasz kelméket

gyári áron, de azok egyrészt

gyári áron alól is

kiárusítom.

Nagy raktáru

kész női és gyermek felöltők, bundák, karmantyuk és esőköpenyveket pedig a jelen viszonyokhoz mért
olcsó áron

a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom.

RUHÁKAT

mérték szerint budapesti műhelyekben legrövidebb idő alatt,

a legújabb divat szerint OLCSÓ ÁRON készítették

ROTT L.

Debreczen,
takarékpénztári épület.

SZABÓ LAJOS FIAI

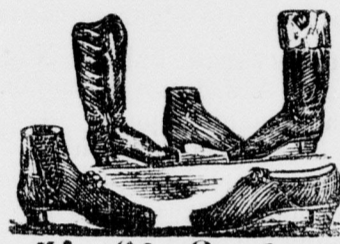
divat- és kézműáru üzletükben, Debreczen rózsater.

Az őszi és téli idényre nagy választásban kaphatók:
Divatos női ruhakelmék, flanel, női posztók;
Fekete ternók, cachmirok és mindenféle gyászczikkek;
Selyem szövetek és színes atlaszok, bársonyok;
Selyemkendők, gyapju téli kendők minden nagyságban;
Kreász, rumburgi, fonal és pamutvásznak;
ÁGY és ASZTALNEMŰEK, BARKETEK, KALMUKOK;
Csipke és szövet ablakfüggönyök;
SZÖNYEGEK, FUTÓ, AGYELÉ és NAGYSZÖNYEGEK;
Csipkék, szalagok, ruhadíszek, bélésművek, gombok;
PAMUTOK és MINDENFÉLE RÖVIDÁRUK;
Kitűnő szabású férfi ingek; esernyők.
!Szabott olcsó árak mellett!

Új cipő-üzlet.

AZ ARANY CSIZMÁHOZ.

Debreczenben Czegléd-utczán a városháza alatt

a régi takarékpénztár tözsomszédságában.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget

értesíteni hogy az őszi idényre

női férfi és gyermek cipő raktáramat

a mai kornak megfelelőleg a legdusabban szereltem fel, hol is minden fajta legjobb minőségű cipő árak a legutányosabb árak mellett szereshetők be, főtörévésem ezután is mint eddig oda irányuland hogy a nagyérdemű közönség becses pártfogását és bizalmát megnyerhessem.

A nagyérdemű közönségnek becses pártfogásáért ezuttal háas köszönetemet kinyilvánítván, megamat továbbra is becses kegyeibe ajánlva maradok

kiváló tisztelettel

FALKOTTÓ.

Megrendelések mérték után és javítások a legpontosabban eszközöltetnek.

Alkalmazást nyernek

pénzbeszedők ügynökök

Neidlinger G.-nél piacz u. 2145

Nyújtuk a szerencsének jobbunkat!

500 000 marka főnyereséget ígér ked.

vező esetében a legu jabb hamburgi nagy pénzsorsjáték, mely a magas kormány által jóv-hagyatott s biz-tositott.

Eme újabb játék-tervezet előnyös be-rendezése abban áll, hogy rövid pár hó le-folyása alatt 7 sorsolásban 100 000 sorsjegy közül 50,500 nyereseménynek kell bizton-történni, ezek között vannak főnyeresemények esetleges 500.000 r. marka, illetőleg

1 nyeres. á m. 300,000	26 nyeres. á m. 10,000
1 nyeres. á m. 200,000	56 nyeres. á m. 5000
2 nyeres. á m. 100,000	106 nyeres. á m. 3000
1 nyeres. á m. 90,000	253 nyeres. á m. 2000
1 nyeres. á m. 80,000	6 nyeres. á m. 1500
2 nyeres. á m. 70,000	515 nyeres. á m. 1000
1 nyeres. á m. 60,000	1036 nyeres. á m. 500
2 nyeres. á m. 50,000	29020 nyeres. á m. 145
1 nyeres. á m. 30,000	összesen 19463 nyeresemény
5 nyeres. á m. 20,000	á m. 200, 150, 124, 100,
3 nyeres. á m. 15,000	94, 67, 40, 20.

Ezen nyereseményekből az első osztályban 4000 sorsolati k ki 157,000 m. összegben. — Az 1. oszt. főnyereséget 50,000 m. tesz a 2-ikben 60,000, a 3-ikben 70,000, a 4-ikben 80,000, a 5-ikben 90,000, a 6-ikben 100,000, a 7-ikben azonban esetleg 500,000 illetőleg 300,000, 200 000 stb. markára emelkedik. — A nyeresemény-luzsok természetleg hivatalosan vannak megállapítva. — Ezen nagy, az állam által biztosított pénz-sorsjáték legközelebbi nyere-ményhúzásához.

1 egész eredeti sorsjegy csak 3.50 ft. o. é.

1 ré " " " 1.75 ft. o. é.

1 negyed " " " 90 kr. o. é.

Mindenemű megbízások, a pénz beküldése,

postautón fizetés vagy az összeg utárvétele mellett

rögtön a legdusdosabban teljesítetnek, mindenki az

állam czímérével ellátott eredeti sorsjegyet fölünk

saját kezébe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos ter-

vezetek ingyen mellékeltetnek, melyekből egy a nyere-

menyek beosztása az illető osztályokra, mint szin-

tén az illető betétek is meglátatják és minden hú-

zás után érdekelte felénknek felhívás nélkül megküld-

júk a hivatalos húzási lapjainkat. Kívánatra a hiva-

latos tervet előre megküldjük — megtekinthés végett

— bérmentve, és készek vagyunk nem teljesítés eseté-

ben a sorsjegyet az összeg visszafizetése mellett húzás

előtt visszavenni.

A nyeresemények kifizetése természetben pontosan

állami garancia mellett történik.

Csoportozatunk mindig a szerencse kedvelője

volt, és érdekelte felénknek gyakran a legnagyobb

nyereseményeket fizetik ki, többek között 250,000,

100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb. markával.

Egy ily, a legszolidabb alakra fektetett vállá-

latnál előreláthatólag mindenütt a legteljesebb rész-

vétre lehet bizton számítani s kérjük emélfogva,

hogy minden megrendelést teljesíthessük, a megren-

deléseket már is minél előbb és mindenesetre

folyó évi október 31-éig

előtt egyenesen hozzánk beküldeni.

Kaufmann és Simon bank- és váltó-üzlete

Hamburgban.

U. i. Ezzel köszönetünket nyilvánítjuk az

eddig megajándékozott bizalomért, és kérjük eme

újabb nagyszerű kilitású sorshúzásra becses figyel-

mőket.

A FENTEBBIEK.